

Umumî istihlâk vergisi hakkında kanun

(Resmî Ceride ile neşir ve ilân : 22/II/1926 - Sayı : 304)

No.
735

BİRİNCİ MADDE — Dükkân, mağaza, ticarethane, yazıhane, maden, taşocağı, fabrika ve imalâthane gibi ticaret ve sanata mahsus mahallerde vuku bulan emval satışları ve icra edilen imalât ve tamirat bedelâtı ve bankacılık, sigortacılık, nakliyecilik, komüsyonculuk, tellâllık gibi muamelâtı ticariyeden madut umur ile iştiagal edenlerin hizmet mukabili aldıkları mebalîğ üzerinden işbu kanun mucibince bir umumî istihlâk vergisi ahz olunur.

İKİNCİ MADDE — Atideki satış ve muameleler umumî istihlâk vergisine tâbi değildir :

A - Ekmek satışları,

B - İnhisara tâbi mevat satışları (Dahildeki satışlar da dahildir),

C - Nakliyat resmine tâbi eşhas nakliyatı,

D - Ticaret, esham ve kambiyo borsalarında icra edilen bilcümle muamelât,

H - Otel, lokanta, kahvehane, birahane gibi mahallerde istihlâk edilecek mevat esmanile her ne nam ile olursa olsun alınacak ücurat,

V - Sinema, tiyatro ve eğlence mahallerindeki bilet satışları,

Z - Kazanç vergilerinin esası on liraya kadar olan bakkallar, sebzeçi, manav, bahkçı, oduncu, kömürücü, tenekeci, camcı, kundura tamircisi, kundura boyacısı gibi küçük esnaf ve sanatkârların satış imalât ve tamirat ve hidemat mukabili aldıkları bedeller ve ücretler.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Umumî istihlâk vergisinin matrahı, emval ve eşya satan veya bunları imal ve tamir eden ticaretgâhlarda satış veya imal ve tamir bedelleri yekûnu, hizmet ve itibar müessesatında iskonto, faiz, ücret, prim, komüsyon, ikramiye, ardiye, nakliye, aciyo ve saire namlarla alınan gayrisafi kârlar ve her iki nevi muamelâtın müştereken icra edildiği müesseselerde her ne nam ile olursa olsun alınan mebalîğ mecmuudur.

DÖRDÜNCÜ MADDE — Umumî istihlâk vergisinin nisbeti % 2,5 tur. On paradan noksan resim istifasını icap eden küsurat on paraya iblâğ olunur.

BEŞİNCİ MADDE — Umumî istihlâk vergisi pul ilsakı suretile tediye olunur. Bu vergi için kullanılacak pullar biri müşteriye verilmek diğeri bayide kalarak deftere ilsak olunmak üzere iki parçaya kabili tefrik bir surette ihzar edilip mal sandıklarında, tahsil şubelerinde daima satışa amade bulundurulacağı gibi bilûmum pul bayilerine ve kavanini mahsusa ile kendilerine bayilik hakkı verilenlere de sattırılır.

ALTINCI MADDE — Umumî istihlâk vergisini tediye ile mükellef olanlar bir umumî satış veya muamele defteri tutmak ve bilcümle satış veya muamelâtı bu deftere kaydetmek mecburiyetindedirler. Bu defterin her sayıfası kâtibi adilce veya maliye dairelerince mühürlenir. Bir mükellef elindeki defterin dolduğunu ispat etmedikçe ikinci bir defter mühürlättiremez. Maamafih muamelâtın vüsat ve tenev-yüü itibarile müteaddit defter tutmak isteyenler için keyfiyet maliye dairelerince

tesbit edilerek birden ziyade defter dahi tasdik olunabilir. Maliye dairelerince tasdik olunan defterlerden bir gûna harç, resim ve saire alınmaz.

YEDİNCİ MADDE — Satış veya muamelât bedellerinin veya hizmet mukabili alınacak mebalığın peşin veya veresiye olmasında bir fark bulunmayıp kâffesinin deftere kaydı mecburidir. Kezalik satış muamele ve hizmetin behemehal ticaretgâh derununda icrası muktazi olmayıp o ticaretgâha ait olmak üzere hariçte vukubulan muamelât ta dahildekiler gibi deftere kaydolunmak lâzımdır.

SEKİZİNCİ MADDE — Toptan satış ve muamelelerde her işin deftere kaydı ve hizasına vergi miktarına ait pulun bayide kalacak parçasının ilsakı ve beynettüccar vaki satış ve muamelelerde ilâveten müşteri ve tacirin isim ve adresinin deftere de iraesî muktazi olduğu gibi müşteriye fatura itası ve pulun müşteriye ait parçasının bu faturaya ilsakı mecburidir.

Perakende satış ve muamelelerde ayrı ayrı her iş deftere yazılmakla beraber vergi miktarına ait pulun bayide kalacak parçasının hizasına ilsakı mecburî olmayıp akşamları bir gün zarfındaki muameleler yekûn edilerek toplanmış olan pulların bu yekûn mukabilinde defaten ilsakı mücazdır. Perakende satış ve muamelelerde pulun müşteriye ait parçası talebi halinde kendisine ita, talep etmeyenlere ait parçalar derhal imha olunur. Perakende satış ve muamelelerde de fatura ve hesap puslası tanzimi mutat olan ticaretgâhlara pulun müşteriye ait parçası fatura ve hesap puslalarına badelilsak müşteriye verilir. Umumî istihlâk pulunun bedeli, âkıdeyn arasında hilâfına şart olmadıkça, müşteriye racidir.

DOKUZUNCU MADDE — Satış ve muamele defterleri maliye memur ve müfettişlerinin tetkikatına tâbi olup ticaretgâh sahipleri bu defterlerin kuyudatı ticariyeleri ve evrakı müsbitelerile mutabakatından mesuldür.

ONUNCU MADDE — Satış ve muamele defterleri taallûk ettiği senenin hitamından itibaren üç sene müddetle muhafaza olunmak mecburidir. Bir seneye ait olan vergi hakkında o sene maliyenin inkızasından itibaren üç sene zarfında takibatta bulunulabilir.

ON BİRİNCİ MADDE — Defter tutmayan veya tuttuğu defter musaddak olmayanlar emsali müessesata kıyasen vergiye tâbi tutulup vergi kendilerinden üç, tekerrürü halinde beş kat olarak alınır. Bu gibiler kendilerine ihbarname tebliğinden itibaren bir hafta zarfında mahallî belediye meclisine müracaatle defterlerinin vücudunu ispat ve mukayesenin tarzına itiraz edebilirler. Defter tutulmadığı veya gayri musaddak bulunduğu sabit olduğu takdirde belediye meclisi ancak mukayesenin muvafık olup olmadığı hakkında itayı hükmedip bunu muvafık bulmayacak olursa medarı kıyas olmak üzere diğer bir emsal iraesile iktifa eder. Belediye meclisinin kararı katidir. İtiraz, tayin edilen verginin tahsilini tehir edemeyip muamelâtı itiraziyenin neticesinde mahallince fazla alınmış olan kısım iade veya noksan alınmış olan kısım ikmal ettirilir.

ON İKİNCİ MADDE — On birinci maddede munderiç ahval hariç olmak üzere işbu kanunun ahkâmı sairesine muhalif harekât vukuu takdirinde, vergi zıyayı yoksa mütecasirlerinden birinci defasında maktuan yirmi, ikinci defasında elli lira cezayı nakti ahiz ve satış muamelâtının bazısını deftere kaydetmemek veya noksan kaydetmek gibi bir hal ile vergi zıyayı olduğu da tebeyyün ettiği takdirde maktu cezayı naktiden başka tahakkuk eden vergi noksanı iki kat olarak istifa olunur.

Mükellef bu baptaki ihbarnameler üzerine tavan tediyatta bulunmayacak olur-

sa sulh mahkemesine ve olmayan yerlerde mahkemei asliyeye müracaat ve bu surette cezaya yüzde beş zam ve ilâve edilir.

ON ÜÇÜNCÜ MADDE — İşbu kanunun tatbikile mükellef olan memurin hasbelvazife muttali olacakları esrarı ticariyeyi başkalarına ifşa etmemekle mükelleftirler. Hilâfında hareketi sabit olanlar (100) liradan (500) liraya kadar cezayı nakti ile beraber bir haftadan üç aya kadar hapis ile mücazat olunur.

Muvazzaf memurların işbu cürmü tekerrür ettiği halde bir daha hizmeti Devlet-te istihdam olunmazlar.

ON DÖRDÜNCÜ MADDE — İşbu kanunun suveri tatbikiyesi bir talimatname ile tayin olunur.

ON BEŞİNCİ MADDE — Aşarın ilgasile yerine ikame edilen vergi hakkındaki 17 şubat 1341 tarihli kanunun ikinci, üçüncü ve dördüncü maddeleri mülğadır.

ON ALTINCI MADDE — İşbu kanun 1926 mayısı birinci gününden muteberdir.

ON YEDİNCİ MADDE — İşbu kanunun ahkâmını icraya Adliye, Dahiliye ve Maliye vekilleri memurdur.

10 şubat 1926

<i>Cumhuriyet Riyasetine tebliği</i>	:	11 - II - 1926 tarih ve 1/741 No. lu tezkere ile										
<i>Berayi neşir ve ilân kanununun Başvekâlete tebliğ edildiğini müşir Cumhuriyet Riyasetinden mevrut tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	11 - II - 1926 ve 4/140										
<i>Müzakeratı ihtiva eden zabıt ceridelerinin cilt ve sayfası</i>	:	<table border="0"> <thead> <tr> <th>Cilt</th> <th>Sayfa</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>19</td> <td>71,78</td> </tr> <tr> <td>21</td> <td>258,283</td> </tr> <tr> <td>22</td> <td>69,71,136:142,147,151:152,158,172:173</td> </tr> <tr> <td>25</td> <td>369,528</td> </tr> </tbody> </table>	Cilt	Sayfa	19	71,78	21	258,283	22	69,71,136:142,147,151:152,158,172:173	25	369,528
Cilt	Sayfa											
19	71,78											
21	258,283											
22	69,71,136:142,147,151:152,158,172:173											
25	369,528											
<i>İşbu kanunun alâkadar olduğu diğer kanunların numaraları</i>	:	552,852,924,928										